EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 7. 9. 2026
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o zmeny príloh k Dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) a predpisov pripojených k Európskej dohode o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene EÚ, pokiaľ ide o zmeny príloh k Dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) a predpisov pripojených k Európskej dohode o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN), uplatniteľné od 1. januára 2027, v súvislosti s pripravovaným ukončením odkladnej lehoty, počas ktorej môžu členovia pracovnej skupiny pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15) a správneho výboru ADN proti navrhovaným zmenám pre vydanie na rok 2027 vzniesť námietku.

2. KONTEXT NÁVRHU

Uvedené prílohy a predpisy, všeobecne známe ako prílohy k ADR a predpisy pripojené k ADN, upravujú medzinárodnú cestnú prepravu nebezpečného tovaru a jeho prepravu po vnútrozemských vodných cestách medzi členmi Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN), ktorí sú zároveň zmluvnými stranami ADR a ADN.

Rozvoj cestnej prepravy nebezpečného tovaru a jeho prepravy po vnútrozemských vodných cestách, a to v rámci EÚ, ako aj medzi EÚ a susediacimi krajinami, je kľúčovým prvkom spoločnej európskej dopravnej politiky a zabezpečuje riadne fungovanie všetkých priemyselných odvetví, ktoré vyrábajú alebo využívajú tovar klasifikovaný ako nebezpečný podľa ADR a ADN. Prispôsobenie týchto dohôd technickému a vedeckému pokroku je preto nevyhnutné pre rozvoj dopravy a súvisiacich priemyselných odvetví. Cieľom zmien je zosúladiť ADR a ADN so vzorovými predpismi OSN vrátane nového vymedzenia pojmov, klasifikačných kritérií a čísel UN, požiadaviek na balenie/označovanie a aktualizácie platných noriem a technických predpisov, ako aj redakčných opráv.

Medzinárodné ustanovenia týkajúce sa prepravy nebezpečného tovaru vypracúvajú rôzne medzinárodné organizácie, ako sú EHK OSN, Medzivládna organizácia pre medzinárodnú železničnú prepravu (OTIF) a rôzne špecializované orgány OSN. Keďže pravidlá musia byť navzájom zlučiteľné, bol vyvinutý komplexný medzinárodný systém na koordináciu a harmonizáciu medzi zapojenými organizáciami. Ustanovenia sa upravujú na dvojročné obdobia.

2.1. Dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR)

Dohodou o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) sa reguluje medzinárodná cestná preprava nebezpečného tovaru medzi členskými štátmi EHK OSN a inými krajinami, ktoré uplatňujú ADR (ďalej len „zmluvné strany ADR“). ADR nadobudla platnosť 29. januára 1968.

EÚ nie je zmluvnou stranou ADR, hoci všetky jej členské štáty zmluvnými stranami tejto dohody sú.

2.2. Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN)

Európskou dohodou o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN) sa reguluje medzinárodná preprava nebezpečného tovaru po

vnútrozemských vodných cestách medzi členskými štátmi EHK OSN, ktoré uplatňujú ADN (ďalej len „zmluvné strany ADN“). ADN nadobudla platnosť 28. februára 2008.

EÚ nie je zmluvnou stranou ADN, hoci 13 jej členských štátov zmluvnými stranami tejto dohody je.

2.3. Pracovná skupina pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15) a správny výbor ADN

Pracovná skupina pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15), správny výbor ADN a bezpečnostný výbor ADN (WP.15/AC.2) sú orgánmi zriadenými v rámci EHK OSN s cieľom rozhodovať o zmenách ADR a ADN. Tieto orgány tvoria zástupcovia členských štátov združených v EHK OSN, ktoré uplatňujú ADR a ADN. Každá zmluvná strana ADR a ADN má jeden hlas.

Podľa kapitoly VII – „Hlasovanie“ mandátu a rokovacieho poriadku WP.15 majú vo WP.15 po jednom hlase iba plnoprávni účastníci a rozhodnutia tohto orgánu sa musia prijímať predovšetkým konsenzom. Vo WP.15 sa hlasuje zdvihnutím ruky.

V článku 17 ods. 7 ADN sa stanovuje, že každá zmluvná strana prítomná na zasadnutí správneho výboru ADN má jeden hlas.

Zmeny prijaté počas dvojročného obdobia 2024 – 2026 obsahujú široký rámec úprav súvisiacich s prispôsobením sa technickému a vedeckému pokroku.

Pokiaľ ide o ADR, WP.15 rozhodovala o týchto navrhovaných zmenách na každom zasadnutí uvedenom v bode 2.4. Pokiaľ ide o ADN, správny výbor rozhodol o zmenách na svojom 35. zasadnutí 30. januára 2026 v Ženeve.

V súlade s článkom 14 ADR sa musí každá navrhnutá zmena príloh k ADR, o ktorej sa rozhodne vo WP.15, považovať za prijatú, pokiaľ do 3 mesiacov odo dňa, keď ju generálny tajomník Organizácie Spojených národov rozošle, aspoň tretina zmluvných strán alebo päť z nich, ak tretina presahuje číslo päť, nezašle generálnemu tajomníkovi písomné oznámenie o svojich námietkach proti navrhovanej zmene.

V súlade s článkom 20 ADN sa musia zmeny, o ktorých sa rozhodne v správnom výbore ADN, považovať za prijaté, pokiaľ do troch mesiacov odo dňa, keď ich generálny tajomník Organizácie Spojených národov rozošle, aspoň tretina zmluvných strán alebo päť z nich, ak tretina presahuje číslo päť, nezašle generálnemu tajomníkovi písomné oznámenie o svojich námietkach proti navrhovanej zmene.

Zmeny prijaté pracovnou skupinou WP.15 boli zaslané generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, aby mohli byť 1. júla 2026 predložené zmluvným stranám ADR na prijatie v súlade s postupom stanoveným v článku 14 ADR. Dostupné sú aj online[1].

Zmeny prijaté správnym výborom ADN predložil generálny tajomník Organizácie Spojených národov 1. júla 2026 zmluvným stranám ADN na prijatie v súlade s postupom stanoveným v článku 20 ADN. Sú dostupné aj na internete[2].

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.
[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov, ktorý vystupuje ako depozitár, môže do 30. septembra 2026 v prípade ADR a v prípade ADN prijímať námietky proti zmenám prijatým na zasadnutiach uvedených vyššie.

2.4. Pripravované akty pracovnej skupiny WP.15 a správneho výboru ADN

Účelom pripravovaných aktov je zaistiť bezpečnú a chránenú cestnú prepravu nebezpečného tovaru a jeho prepravu po vnútrozemských vodných cestách aktualizáciou určitých ustanovení. Ide okrem iného o zoznam nebezpečného tovaru povoleného na prepravu, pokyny na balenie, zoznam uplatniteľných noriem a iné technické požiadavky na rôzne prostriedky uchovávania.

Treba poznamenať, že medzinárodné ustanovenia týkajúce sa prepravy nebezpečného tovaru vypracúvajú rôzne medzinárodné organizácie. Ide o Európsku hospodársku komisiu Organizácie Spojených národov (EHK OSN) a rôzne špecializované orgány Organizácie Spojených národov, ako napríklad Podvýbor znalcov Hospodárskej a sociálnej rady (ECOSOC) pre prepravu nebezpečného tovaru. Keďže pravidlá musia byť zlučiteľné, zapojené organizácie vyvinuli komplexný medzinárodný systém na koordináciu a harmonizáciu. Ustanovenia sa upravujú na dvojročné obdobia.

Počas prípravy týchto zmien prebehli konzultácie s množstvom odborníkov z verejného i súkromného sektora. Počas prípravy zmien sa uskutočnili tieto odborné stretnutia:

– Podvýbor znalcov Hospodárskej a sociálnej rady OSN pre prepravu nebezpečného tovaru:

1. 64. zasadnutie 24. júna – 3. júla 2024 v Ženeve;
2. 65. zasadnutie 25. novembra – 3. decembra 2024 v Ženeve;
3. 66. zasadnutie 30. júna – 4. júla 2025 v Ženeve;
4. 67. zasadnutie 24. novembra – 3. decembra 2025 v Ženeve;

– spoločné zasadnutie EHK OSN medzi výborom znalcov RID a pracovnou skupinou pre prepravu nebezpečného tovaru:

5. jesenné zasadnutie 10. – 13. septembra 2024 v Ženeve;
6. jarné zasadnutie 24. – 28. marca 2025 v Berne;
7. jesenné zasadnutie 17. – 25. septembra 2025 v Ženeve;
8. jarné zasadnutie 24. – 27. marca 2026 v Berne;

– EHK OSN – WP.15 (ADR) na:

9. 116. zasadnutie 5. – 8. novembra 2024 v Ženeve;
10. 117. zasadnutie 6. – 8. mája 2025 v Ženeve;
11. 118. zasadnutie 4. – 6. novembra 2025 v Ženeve;
12. 119. zasadnutie 5. – 8. mája 2026 v Ženeve;

– EHK OSN – WP.15/AC.2 (ADN) na:

13. 44. zasadnutie 26. – 30. augusta 2024 v Ženeve;
14. 45. zasadnutie 27. – 31. januára 2025 v Ženeve;

15. 46. zasadnutie 25. – 29. augusta 2025 v Ženeve;

16. 47. zasadnutie 26. – 30. januára 2026 v Ženeve

a správny výbor ADN na jeho 35. zasadnutí v Ženeve 30. januára 2026.

Na týchto zasadnutiach odborníci z uvedených výborov analyzovali a spracovali jednotlivé návrhy na zmeny. Vo väčšine prípadov boli odporúčané opatrenia podporené jednomyseľne. V prípade niektorých návrhov podporuje odporúčania väčšina odborníkov.

Ak sa navrhované zmeny príloh k ADR, ktoré oznámil generálny tajomník Organizácie Spojených národov, nebudú do troch mesiacov odo dňa oznámenia, t. j. do 1. októbra 2026, považovať za zamietnuté podľa článku 14 ods. 3, predmetné zmeny nadobudnú platnosť 1. januára 2027 a stanú sa pre zmluvné strany záväznými.

Ak sa navrhované zmeny predpisov pripojených k ADN nebudú do troch mesiacov odo dňa oznámenia, t. j. do 1. októbra 2026, považovať za zamietnuté podľa článku 20 ods. 5, predmetné zmeny nadobudnú platnosť 1. januára 2027 a stanú sa pre zmluvné strany záväznými.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE EÚ

Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať, pokiaľ ide o uvedené zmeny ADR a ADN, keďže budú podľa medzinárodného práva záväzné a budú môcť rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie, konkrétne smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES[3]. V uvedenej smernici sa odkazom na ADR, RID a ADN stanovujú požiadavky na prepravu nebezpečného tovaru po ceste, železnici alebo vnútrozemských vodných cestách, ktoré sa v súlade s článkom 1 uplatňujú v členských štátoch alebo medzi nimi. V článku 4 uvedenej smernice sa stanovuje, že preprava nebezpečného tovaru medzi členskými štátmi a tretími krajinami je povolená, pokiaľ je v súlade s požiadavkami ADR, RID alebo ADN, ak nie je v prílohách uvedené inak. V súlade s článkom 8 smernice 2008/68/ES je Komisia navyše splnomocnená prispôsobiť oddiel I.1 prílohy I a oddiel III.1 prílohy III k smernici 2008/68/ES vedeckému a technickému pokroku najmä s cieľom zohľadniť zmeny ADR, RID alebo ADN.

Podľa článku 3 ods. 2 ZFEÚ tak EÚ nadobudla výlučnú právomoc v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú medzinárodné dohody ADR a ADN. Keďže smernicou 2008/68/ES sa prílohy k ADR a predpisy pripojené k ADN výslovne začleňujú do práva EÚ pre vnútroštátnu aj medzinárodnú prepravu nebezpečného tovaru, všetky zmeny týchto dohôd vykonané na medzinárodnej úrovni priamo menia právne predpisy EÚ.

EÚ nie je zmluvnou stranou ADR ani ADN. Táto skutočnosť jej však nebráni vykonávať svoju právomoc tak, že prostredníctvom svojich inštitúcií určí pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene v rámci orgánov zriadených uvedenými dohodami, najmä prostredníctvom členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami uvedených dohôd, konajúcich spoločne v jej záujme[4].

---

[3] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES z 24. septembra 2008 o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru (Ú. v. EÚ L 260, 30.9.2008, s. 13).

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 52.

ADR má v súčasnosti 55 zmluvných strán, pričom zmluvnými stranami tejto dohody sú všetky členské štáty EÚ. ADN má 18 zmluvných strán a jej zmluvnými stranami je 13 členských štátov EÚ.

Tieto pripravované zmeny sa považujú za vhodné pre bezpečnú a nákladovo efektívnu prepravu nebezpečného tovaru pri zohľadnení technologického pokroku, a preto ich možno podporiť.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

Pracovná skupina WP.15 je orgán zriadený dohodou, a to Dohodou o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR).

Správny výbor ADN je orgán zriadený dohodou, a to Európskou dohodou o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN).

Akty, ktoré navrhla WP.15 a správny výbor ADN, predstavujú podľa ADR alebo ADN akty s právnymi účinkami. Za uvedených podmienok budú navrhnuté akty záväzné podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 14 ADR a článkom 20 ADN a môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy EÚ, konkrétne smernice 2008/68/ES. Podľa článku 1 smernice 2008/68/ES je totiž uplatňovanie týchto pravidiel povinné pri preprave nebezpečného tovaru cestnou alebo vnútrozemskou vodnou dopravou v členských štátoch alebo medzi členskými štátmi a v článku 4 smernice 2008/68/ES, ktorý sa týka tretích krajín, sa stanovuje, že „[p]reprava nebezpečného tovaru medzi členskými štátmi a tretími krajinami je povolená, pokiaľ je v súlade s požiadavkami ADR, RID alebo ADN, ak nie je v prílohách uvedené inak“. Uvedené zmeny budú mať navyše vplyv na uplatňovanie smernice 2008/68/ES vzhľadom na jej článok 8. Na základe tohto ustanovenia je Komisia splnomocnená prispôsobiť oddiel I.1 prílohy I a oddiel III.1 prílohy III k smernici 2008/68/ES vedeckému a technickému pokroku „najmä s cieľom zohľadniť zmeny ADR (…) a ADN“.

Pripravovaným aktom sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohôd.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týka cestnej prepravy nebezpečného tovaru a jeho prepravy po vnútrozemských vodných cestách. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 91 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady by mal byť článok 91 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Z dôvodov transparentnosti a správneho odkazu sa rozhodnutia pracovnej skupiny pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15) a bezpečnostného výboru ADN uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie* s uvedením dátumu nadobudnutia ich platnosti.

2026/0249 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o zmeny príloh k Dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) a predpisov pripojených k Európskej dohode o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

1. Dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) nadobudla platnosť 29. januára 1968. Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečných tovarov po vnútrozemských vodných cestách (ADN) nadobudla platnosť 28. februára 2008.

2. Podľa článku 14 ADR môže každá zmluvná strana navrhnúť jednu alebo viac zmien príloh k ADR. To znamená, že pracovná skupina pre prepravu nebezpečného tovaru (ďalej len „WP.15“) zriadená EHK OSN môže prijímať zmeny príloh k ADR. Zmeny predpisov pripojených k ADN môže podľa článku 20 ADN prijímať bezpečnostný výbor a správny výbor zriadený EHK OSN.

3. Zmeny, ktoré prijali WP.15 a správny výbor ADN počas dvojročného obdobia 2024 – 2026, týkajúce sa cestnej prepravy nebezpečného tovaru a jeho prepravy po vnútrozemských vodných cestách, sa predložili zmluvným stranám ADR a zmluvným stranám ADN 1. júla 2026. Ak sa navrhované zmeny príloh k ADR a predpisov pripojených k ADN nebudú do troch mesiacov odo dňa oznámenia, t. j. do 1. októbra 2026, považovať za zamietnuté, predmetné zmeny nadobudnú platnosť 1. januára 2027 a stanú sa pre zmluvné strany záväznými.

4. Zmeny príloh k ADR a predpisov pripojených k ADN budú mať v prípade prijatia právne účinky a môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah pravidiel Únie.

5. Preto je potrebné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v súvislosti so zmenami príloh k ADR a predpisov pripojených k ADN.

6. Pozíciu Únie majú vyjadriť členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami ADR a ADN, konajúc spoločne v záujme Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Únia súhlasí s návrhmi zmien príloh A a B k ADR, ako sa uvádza v oznámení OSN C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14, v rámci pracovnej skupiny EHK OSN pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15), a s návrhmi zmien predpisov pripojených k ADN, ako sa uvádza v oznámení OSN C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6, v rámci správneho výboru ADN.

Článok 2

Pozíciu stanovenú v článku 1 vyjadria členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami ADR a ADN, konajúc spoločne v záujme Únie.

Článok 3

Menšie technické zmeny pozície uvedenej v článku 1 možno dohodnúť bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 4

Rozhodnutia pracovnej skupiny pre prepravu nebezpečného tovaru (WP.15) a bezpečnostného výboru ADN sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie* s uvedením dátumu nadobudnutia ich platnosti.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka